

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
t.a.v. staatssecretaris drs. P. Blokhuis
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Leidschendam

8 mei 2019

Kenmerk

VDN-19.008/EP/el

E-mail

euspeters@rndweb.nl

Betreft

Reactie van de ketenslijters (VDN) op de internetconsultatie inzake “Wijziging van de Drank- en Horecawet i.v.m. preventieakkoord en evaluatie”

Excellentie,

De ketenslijters, verenigd in de Vereniging Drankenhandel Nederland (VDN)¹, zijn in het algemeen positief over de voorgestelde modernisering van de Alcoholwet (AW). De regering heeft de afspraken en voornemens uit het Nationale Preventieakkoord in het ter consultatie voorliggende wetsvoorstel vastgelegd en de inhoud van de Alcoholwet verder gemoderniseerd. Dat is een goede zaak, omdat een verantwoorde verkoop van alcohol om waakzaamheid vraagt en om een wet die ook in deze tijd de regels rondom de verkoop van alcohol duidelijk en eerlijk regelt.

De ketenslijters die zijn aangesloten bij de VDN zetten altijd de *verantwoorde* verkoop van alcohol centraal. VDN-leden hebben onlangs hun “best-in-class” positie verder verstevigd in het onderzoek van het ministerie van VWS naar de naleving van de leeftijdsgrens bij alcoholverkoop aan minderjarigen met een score van 88%². In het Nationaal Preventieakkoord is afgesproken dat alle verkooppunten van alcohol in 2030 een nalevingspercentage van 100% halen. VDN-leden doen er alles aan om snel dit percentage te bereiken; elke verkoop aan een minderjarige is er één teveel.

In ons commentaar zullen we de voor ons in de Memorie van Toelichting (MvT) aangegeven relevante wijzigingsvoorstellen volgen, met als extra aanvulling onze feedback op het onderwerp toezicht/handhaving:

1. Prijsacties met meer dan 25% korting;
2. Regels voor verkoop van alcohol op afstand;
3. Strafbaarstelling volwassenen die alcohol doorgeven aan minderjarigen;
4. Positie Landelijke Examencommissie (en bijschrijven leidinggevenden op vergunning);
5. Besluit eisen inrichtingen DHW;
6. Toezicht en handhaving uitgelicht.

In het algemeen valt ons op dat de teneur van de MvT negatiever gekleurd is dan het Nationale Preventieakkoord en verschillende cijfers die ter discussie staan als waarheid worden gepresenteerd, zoals bijvoorbeeld de bedragen uit het maatschappelijk kosten/batenonderzoek. Het verzoek aan het ministerie is om in het algemeen haar stellingen en besluiten beter te onderbouwen.

¹ De VDN is de belangenorganisatie van ketenslijterijen en franchisegevers van slijterijen in Nederland, die samen de krachten van ongeveer 750 slijterijlocaties bundelen. Daarnaast bestaat de slijterijsector in Nederland uit zelfstandige slijterijen en borrelshops in supermarkten.

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/03/14/kamerbrief-over-nalevingscijfer-leeftijdsgrenzen-alcohol-2018>

1.1 Regels rondom prijsacties met meer dan 25% korting roepen vragen op

Leden van de VDN hebben zich altijd aan de STIVA-code gehouden door maximaal 50% korting te geven. Wij zien dat er diverse partijen die alcohol verkopen zijn, die zich niet confirmeren aan de STIVA-code en meer dan 50% korting geven. Wij begrijpen daarom dat de regering de maximering van kortingen naar zich toetrekt. Het is ons echter niet duidelijk waarom hier gekozen is voor maximaal 25% korting in plaats van aan te sluiten bij de huidige zelfregulering (maximaal 50% korting)(Artikel 2a). Het gekozen percentage is verder ook niet onderbouwd.

Artikel 2a, lid 2 (*“Het is verboden ... waarbij de indruk wordt gewekt dat de prijs lager is dan 75% van de prijs die gewoonlijk wordt gevraagd.”*) is te open geformuleerd en met subjectieve criteria, waardoor het zorgt voor rechtsonzekerheid bij verkopers. Het lijkt bovendien ook mogelijk om op grond van dit artikellid prijsacties te verbieden die ónder de benoemde kortingsgrens blijven. Volgens de toelichting in de MvT is het namelijk op grond van dit artikellid verboden om aanduidingen als “nu” en “laatste kans” te gebruiken, ongeacht of de korting staat aangegeven. Deze aanduidingen ‘sec’ wekken wat ons betreft echter niet zonder meer de indruk dat meer dan 25% korting wordt gegeven. De toelichting vergroot daarom de onzekerheid over wat wel en niet is toegestaan. Gezien het voorgaande lijkt de regel vastgelegd in artikel 2a lid 2 niet goed te handhaven, voegt zij niets extra's toe aan de in lid 1 bepaalde prijsbeperking. Deze regel is daarom niet alleen overbodig, maar zorgt ook voor onnodige verwarring.

De inperking van de duur van de maximale kortingstermijn van een prijsactie tot één maand kunnen we niet goed duiden en vraagt om nader overleg. Nu lijkt in het wetsvoorstel te staan dat zolang de prijsactie maar langer dan één maand duurt, meer dan 25% korting geven mag. In de MvT staat echter dat prijsacties met meer dan 25 %, ongeacht of de acties tijdgebonden zijn, verboden zijn. Zo staat het niet in de wettekst.

Een andere belangrijke vraag die we naar aanleiding van het voorstel hebben, is wat de term ‘gewoonlijk’ in deze context betekent, omdat de producten die worden verhandeld een eindige houdbaarheidstermijn hebben en daarom afprijzen een gangbare methode is om restanten te verkopen. Ook kennen verschillende bedrijven loyalsystemen, waarbij korting wordt gegeven – binnen wettelijke mogelijkheden - of voor korting kan worden gespaard. Wat is dan “*lager dan 75% van de prijs die gewoonlijk wordt gevraagd*”?

De VDN vraagt zich verder af of deze beperking in overeenstemming is met de geldende Europese mededingingswetgeving. Deze maatregel heeft tenslotte een beperkend effect op de concurrentie. Dit is temeer het geval omdat er een ongelijk speelveld ontstaat nu consumenten steeds vaker zelf rechtstreeks online in het buitenland bestellen, of in de grensstreek naar vooral Duitsland maar ook België rijden. Dat is al het geval vanwege de grote onderlinge verschillen in accijnzen en BTW tussen landen. De maximering van het kortingspercentage maakt deze verschillen nóg groter, met de verwachting dat grensoverschrijdende verkopen nóg meer gaan toenemen. Dat vraagt om een betere afstemming van zaken, ten minste binnen onze ene interne EU-markt.

1.2 Regels online verkoop duidelijker invullen; niet wachten met handhaving

Anders dan bij verkoop in slijterijen, is er te weinig controle op de naleving bij **levering** van online gekochte alcoholhoudende producten. De VDN meent dat het huidige voorstel dit punt onvoldoende adresseert en urgenter aandacht behoeft, gezien de slechte nalevingscijfers online. Op dit moment worden nalevingscijfers van online spelers wel gemeten door VWS, maar daar worden – voor zover ons bekend - nauwelijks consequenties aan verbonden.

Omdat het vrij verstrekken van gedestilleerde dranken in de tweede helft van de negentiende eeuw uit de hand liep, werd in 1882 een wet ingevoerd door de Nederlandse overheid. Door deze strenge regels voor drankslijters werd de kleinhandel van drank aan banden gelegd. Drankslijters dienden zich vast te gaan vestigen (slijtlokaal) en zo ontstonden in Nederland de eerste echte slijterijen. Een slijterij is vergunningplichtig en is de enige die sterk alcoholische drank mag verkopen. Hiermee kan de naleving van geldende wetgeving ten behoeve van het maatschappelijk belang worden gehandhaafd, en reguleert de overheid de verkoop van (sterk) alcoholische drank. Door internetverkoop komen daar tegenwoordig platforms bij, online slijters en (buitenlandse) fabrikanten, die rechtstreeks gaan leveren aan consumenten. Verder verkopen consumenten steeds vaker online drank aan andere consumenten, al dan niet via marktplaatsen of veilingssites. Het speelveld en het aantal schakels is daarmee enorm toegenomen, met als gevolg dat de naleving én de handhaving van de wet aantoonbaar onder druk zijn komen te staan.

Ondanks onze eigen goede resultaten bij naleving van de ID check bij levering, weten alle VDN-leden op dit moment uit eigen ervaring hoe moeilijk het is om van een steeds meer gefragmenteerde klantreis één gesloten systeem te maken, waar de leeftijdsgrens goed wordt nageleefd. Het aantal schakels bij verkoop via internet is groot, zelfs als je veel in eigen hand probeert te houden.

De maatschappelijk vraag *waarom* de overheid de verkoop van alcohol reguleert, staat niet ter discussie. De vraag die gesteld had moeten worden vóór het mogelijk maken van online verkoop is: *hoe* reguleer je als overheid de online verkoop en vooral de levering van alcoholhoudende producten zodanig, dat voor fysieke en online verkoop dezelfde spelregels gelden en makkelijk gehandhaafd kunnen worden, gegeven het maatschappelijk belang. Met onze ervaring hebben we oprecht bedenkingen of in het online verkoopkanaal dezelfde nalevingscijfers behaald *kunnen* worden als wij nu als ketenslijters in onze winkels realiseren. Wellicht dat artikel 19, lid 2a daarom te ruim geformuleerd is en zou het rechtvaardig zijn als deze, gekoppeld aan wie de verkoopovereenkomst sluit, meer in lijn wordt gebracht met de concepten die op dit moment in de fysieke omgeving alcohol kunnen verstrekken. Is bijvoorbeeld een online wenskaartensite een logische plaats om alcohol te verkopen, als dat in een wenskaartenwinkel niet is toegestaan?³

Het huidige wetsvoorstel roept in verband hiermee enkele vragen op:

1. Het belangrijkste in het online verkoopkanaal is dat een ID wordt gecheckt bij de overhandiging aan de deur. Er zijn afspraken gemaakt met bezorgdiensten over de ID-check aan de deur. Hier wordt ook controle op uitgevoerd. VDN-leden investeren volop in de overdracht van kennis naar onze bezorgpartners in de keten. De vraag is wat “*een geverifieerde leeftijdscheck*” bij de verkoop van alcohol toevoegt aan het sluiten van de keten. Moeten we niet veel meer inzetten op het aflevermoment aan de voordeur?
2. Voorop staat dat systeemafspraken effectief en efficiënt moeten zijn. Nu al stapelen de kosten zich op en wordt in het buitenland bestellen daardoor steeds laagdrempeliger. Hoe denkt de overheid bestellingen uit het buitenland te (kunnen) reguleren - whisky uit Ierland, wijn rechtstreeks bij buitenlandse producenten? Nederlandse consumenten hebben in 2017 voor € 817 miljoen rechtstreeks zelf aan waren via buitenlandse webwinkels gekocht. Dit is een groei van 28% ten opzichte van 2016⁴. De totale omzet van de Nederlandse detailhandel (ex BTW) in 2017 was 109,2 miljard⁵. Het is al ontzettend complex dat in alle landen andere regels gelden rondom accijns en BTW. Dat speelveld wordt steeds ongelijker.

³ zie bijvoorbeeld <https://www.greetz.nl/sterke-drank> of <https://www.hallmark.nl/cadeau/drank/>.

⁴ <https://www.thuiswinkel.org/nieuws/3731/nederlanders-geven-28-meer-uit-in-buitenlandse-webshops>

⁵ <https://www.retailinsiders.nl/data/>

3. Telefonisch verkopen mag niet meer, omdat de leeftijd dan niet geverifieerd kan worden. Maar mag telefonisch een bestelling plaatsen bij een maaltijdbezorger dan ook niet meer? Hoe kan toezicht worden gehouden op dit verbod op telefonische verkoop?
4. Het niet meer mogen afleveren bij een meerderjarige buurtbewoner gaat voor enorme toename van kosten voor thuisbezorging leiden. Wie draagt de verantwoordelijkheid voor de naleving bij een ophaalpunt, waarvan er inmiddels duizenden zijn (meer dan dat er slijters zijn op dit moment)? Hoe herkent een bezorger of medewerker bij een afhaalpunt een pakket met alcoholische drank?
5. De VDN is voorstander van een elektronisch identiteitssysteem dat betrouwbare identificatie op het internet stimuleert, maar dan wel onder de volgende voorwaarden:
 - Het systeem wordt door de overheid aangeboden, geautoriseerd en beheerd. Hoe gaat dit identiteitsbewijs zich verder verhouden tot de aanwezige online systemen als iDIN en Idensys en nieuwe toetreders als Irma⁶;
 - Het systeem moet efficiënt/goedkoop zijn (in verhouding tot verwachte voordelen consument en webwinkel), én snel, veilig en betrouwbaar;
 - Het systeem moet praktisch uitvoerbaar zijn, gemakkelijk te implementeren, geen grote administratieve lasten meebrengen en het gebruiksgemak van het online kanaal verbeteren;
 - Waar mogelijk dringen wij aan op een connectie met andere Europese landen (1 systeem). Ook moet goed gekeken worden naar buitenlandse aanbieders dat zij aan dezelfde verplichtingen dienen te voldoen.
 - Controle bij aflevering aan de deur blijft eveneens een verplichting in het kader van verantwoorde verkoop en daar wordt in het bestelproces naar verwezen.Zolang er geen sluitend leeftijdsverificatiesysteem wordt aangedragen, is een extra leeftijdsvraag in het bestelproces niet nodig, mits bij aankoop duidelijk is gemaakt dat een leeftijdscontrole plaatsvindt aan de deur.

De VDN is graag bereid deel te nemen aan de aangekondigde pilot, waarbij we kunnen bijdragen aan de praktische uitwerking van de systeemafspraken⁷ over leeftijdsverificatie tijdens de klantreis. Zoals gezegd is de belangrijkste controle de daadwerkelijke leeftijdscontrole aan de deur. We delen graag hoe wij dit op dit moment doen om bij te dragen aan het verbeteren van de naleving, in lijn met het Preventieakkoord.

Verkoop via online platforms vormt een steeds belangrijker verkoopkanaal voor verkopers van alcoholhoudende drank. Platforms worden in de MvT gekwalificeerd als 'aanbieders' en in het gewijzigde artikel 19 wordt de formulering 'aanbieden' gebruikt. Elders wordt steeds gesproken over 'verstrekker' en 'verkoper'. Door het gebruik van het woord "aanbieden" in artikel 19 en "aanbieders" in de MvT lijkt het alsof artikel 19 (ook) op online platforms ziet. Wij zijn in de veronderstelling dat dit niet de bedoeling van de wetgever is nu de wet de verantwoordelijkheid voor geborgde naleving bij de verkoper legt en niet bij tussenpersonen. Kan de wetgever dit bevestigen?

Wij pleiten ervoor om met de deelnemers van de preventietafel om tafel te gaan en te spreken over mogelijk aanvullende maatregelen, zeker wanneer de nalevingscijfers online dit jaar sterk achterblijven.

⁶ <https://www.idin.nl/>, <https://www.idensys.nl/>, <https://privacybydesign.foundation/irma/>

⁷ In de wet wordt gesproken van een 'leeftijdsverificatiesysteem'. Wij gaan er van uit dat dit geen middelvoorschriften zijn, maar systeemafspraken in de keten over hoe platforms, webshops/winkeliers en bezorgdiensten samen zorgen voor een systematisch sluitende keten. Gedrag en elkaar daarop aanspreken zijn daarin in onze ervaring belangrijker dan technische hulpmiddelen.

1.3 Strafbaarstelling doorgeven een goede zaak; ombuigen maatschappelijke norm belangrijk

Het is goed dat het doorgeven van alcohol aan minderjarigen strafbaar wordt. Nu is het zo dat een slijter strafbaar is als deze alcohol verkoopt aan een meerderjarige en duidelijk was dat de alcohol wordt doorgegeven aan een minderjarige. Dat is krom. Door de keten te sluiten en ook degene aan te pakken die doorgeeft, wordt de wet logischer en beter toepasbaar.

Belangrijker is echter dat de overheid substantieel blijft investeren in het veranderen van de maatschappelijke norm m.b.t. alcoholgebruik door minderjarigen. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat 83% van de verkrijgingen door jongeren terug te leiden is naar ouders en meerderjarige vrienden⁸. De maatschappelijk grootste uitdaging ligt dus in het bijbuigen van de norm bij deze groepen en niet meer zozeer in onze slijterij.

1.4 Door veranderen positie LEC kunnen administratieve lasten verminderen door schrappen verplichting bijschrijven leidinggevenden op vergunning

Het is goed dat de Landelijke Examen Commissie (LEC) van de Stichting Vakbekwaamheid Horeca (SVH) officieel wordt omgevormd van een stichting tot een - krachtens publiekrecht ingesteld - zelfstandig bestuursorgaan (zbo) onder de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen. Het is goed dat deze zbo verder organisatorisch wordt ondergebracht bij het al bestaande agentschap CBIG.

De afgelopen jaren is door het LEC/SVH en brancheorganisaties veel werk gestoken in het aanleggen en actualiseren van één database waarin iedereen is opgenomen die beschikt over haar/zijn verklaring Sociale Hygiëne. Het is begrijpelijk dat er een bescheiden vergoeding per diploma gaat komen voor de instandhouding van dit Register Sociale Hygiëne (RSH).

In art 24 lid 1 onder a van de wet is bepaald dat er tijdens openingstijden altijd een leidinggevende aanwezig moet zijn. De ratio hierachter is dat er tijdens openingstijden altijd iemand aanwezig moet zijn met voldoende kennis en inzicht in relatie tot sociale hygiëne. Wat de VDN betreft moet dit ook niet veranderen. De ketenslijters vinden het een enorme teleurstelling en gemiste kans dat het bijschrijven van leidinggevenden op het aanhangsel bij de vergunning niet is geschrapt uit de wet! Alle leidinggevenden met een diploma staan immers al in het RSH (<https://www.svh.nl/Registers/Register-Sociale-Hygiene/>).

In de nieuwe DHW is opgenomen dat het RSH kan worden geraadpleegd door toezichthouders. Hierdoor wordt de huidige administratieve koppeling tussen vergunningen en personen overbodig. Het laten vallen van de eis om de leidinggevende bij te schrijven op de vergunning, zorgt voor een sterk vereenvoudigd proces voor de toezichthouder en een reductie van de administratieve lasten voor ondernemer en gemeente. Deze eisen zijn momenteel vastgelegd in artikel 29 lid 2 en artikel 30A. De VDN stelt voor om deze wetsartikelen te laten vervallen en één wettelijke eis toe te voegen dat er één persoon met sociale hygiëne aanwezig moet zijn op de verkooplocatie. Wij weten ons gesteund door het advies dat het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) over het wetsvoorstel heeft uitgebracht⁹ en u adviseert om met gemeenten afspraken te maken over de invoering van de best practice bij melding van nieuwe leidinggevenden.

Op dit moment moet een slijter bij elke wisseling van een mogelijk leidinggevende naar de gemeente om betreffende persoon in/uit te schrijven op de vergunning. Enkele voorbeelden van wat zo iets kost:

- a. In Amsterdam kost het bijschrijven van één leidinggevende € 251,- ([link](#))

⁸ Zie Nationaal preventieakkoord, bladzijde 67, Factsheet Alcoholintoxicaties 2007 tot en met 2016, Reinier de Graaf, NSCK Universiteit Twente en onderzoek koop/slaag-index Intraval

⁹ <https://www.internetconsultatie.nl/drankenhorecawet/reactie/064baa45-cda7-4691-9882-365e84881f11>

- b. In Den Haag kost het bijschrijven van één leidinggevende € 103,95 ([link](#))
- c. In Utrecht kost het bijschrijven van één leidinggevende € 209,25 ([link](#))
- d. In Eindhoven kost het bijschrijven van 1-2 leidinggevende(n) € 328,- ([link](#))
- e. In Breda kost het bijschrijven van één leidinggevende € 267,40 ([link](#))
- f. In Amersfoort kost het bijschrijven van één leidinggevende € 210,- ([link](#))

De kosten hiervoor staan los van de administratieve lasten die verbonden zijn aan het aanvragen of overzetten van een (locatiegebonden) drank- en horecawetvergunning, een steeds vaker voorgeschreven BIBOB-procedure of de tijd die gemoeid is met al dit papierwerk.

1.5 Besluit eisen inrichtingen DHW geactualiseerd

De ketenslijters zijn tevreden dat het besluit inrichtingseisen is geactualiseerd door zaken als afzuiginstallaties en andere zaken te schrappen, maar dat in de wet blijft verankerd dat een slijtlokaliteit niet rechtstreeks in verbinding staat met een neringruimte. Dat is in lijn met het door Pro Facto¹⁰ aan u uitgebrachte advies. En dat geen andere eisen dan de huidig geldende eisen aanvullend aan de verbindingruimte zullen worden gesteld, volgens de MvT. Daarmee verandert er niets aan de huidige praktijk voor slijters en kunnen we onze verantwoordelijkheid goed in blijven vullen in onze slijtlokaliteit.

Wij willen ook vragen om in de nieuwe AW onder artikel 10, lid 3 toe te voegen “Een inrichting waarin het slijtersbedrijf wordt uitgeoefend heeft ten minste één slijtlokaliteit met een vloeroppervlakte van ten minste 15 m².”, net zoals in het oude besluit stond. We weten dat in het advies van Pro Facto staat: “Bij slijtersbedrijven kan deze eis, gelet op het doel van de Drank en horecawet, namelijk het dienen van het belang van sociale hygiëne in de inrichting zelf, worden geschrapt uit het Besluit, aangezien daar geen alcohol genuttigd wordt.” Leden van de VDN zijn van mening dat een ondergrens wel degelijk bijdraagt aan het professioneel kunnen uitoefenen van het slijtersvak, en daarmee de sociale hygiëne dient.

Verder is in de definitie van slijters in de wet niets veranderd, waardoor de aan de definitie van een slijtersbedrijf gekoppelde algemene maatregel van bestuur onverkort van kracht blijft, te weten het “Besluit aanvulling omschrijving slijtersbedrijf”. In dat besluit mag de lijst aanverwante producten wat de ketenslijters betreft *iets* worden verruimd. Supermarkten, kaasspecialzaken en warenhuizen mogen bijv. kerst-, cadeau- en cocktailpakketten verkopen. Slijters mogen dat niet. En online ondernemingen – mits alleen zwak alcoholische dranken verkopen – mogen alles op één site verkopen! De VDN pleit ervoor om één item toe te voegen aan het genoemde besluit, en dat is dat slijters ook cadeaupakketten mogen verkopen die – in minderheid – zaken mogen bevatten die niet op de lijst voorkomen.

1.6 Toezicht en handhaving uitgelicht

Het is goed dat de NVWA weer op punten nationaal gaat handhaven. In het preventieakkoord staat verder dat de VNG een handhavingsprotocol gaat ontwikkelen voor haar leden. De combinatie van deze twee kan leiden tot meer consistentie in handhaving. Het blijft echter zo, dat bij uitbreiding van de regels – zeker in het begin – ook een substantiële uitbreiding van handhavingscapaciteit hoort.

Handhavingsprocedures en -verzoeken duren verder vandaag de dag te lang. Als vandaag wordt gemeld dat bijvoorbeeld een kledingwinkel op social media aankondigt dat er morgenavond een (gratis) proeverij wordt georganiseerd in hun winkel, dan hoeft de gemeente pas te reageren binnen 8 weken. Logisch dat dan geconstateerd wordt dat geen sprake is van een overtreding. Handhaving moet en kan anno 2019 alerter. Wij raden de wetgever aan om de NVWA hier ook bevoegd te maken, omdat het toezien op acties/kortingen ook een landelijke taak wordt. De NVWA zou vandaag al kunnen beginnen met gemeenten daarin te

¹⁰ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2016/07/01/evaluatie-inrichtingseisen-drank-en-horecawet>

ondersteunen en kennis op te bouwen, totdat deze wet is geïmplementeerd en de NVWA zelf bevoegd is.

Dat de NVWA zich mag bedienen van fictieve ID's is te begrijpen, maar wij verwachten wel dat dit middel proportioneel en effectief wordt ingezet. Online verkopende slijters die goede nalevingscijfers laten zien, worden niet gelukkig van een overmaat aan test aankopen die onverrichter zake terugkeren omdat het een test aankoop blijkt te zijn. Het zou goed zijn als NVWA jaarlijks de aantallen publiceert om duidelijkheid te geven over de proportionele toepassing van dit controlemiddel.

De handhaving kan nog beter als bij handhaving duidelijk is waar precies alcohol wordt verkocht. Dat is nu niet het geval. Een slijterij of horecabedrijf moet een vergunning aanvragen. In artikel 18 van de wet staan bedrijfstypen genoemd, die voor de verkoop van alleen zwak alcoholische drank geen vergunning hoeven aan te vragen: supermarkten, foodspeciaalzaken en warenhuizen. En in artikel 19 staat erg ruim beschreven dat onlinebedrijven zwak alcoholische drank mogen verkopen, zonder dat de hiervoor genoemde bedrijfstypen aan gekoppeld zijn. Van supermarkten is wel duidelijk dat ze alcohol verkopen; deze worden actief gecontroleerd, maar van de andere artikel 18-bedrijven en internetondernemingen is dat niet duidelijk. Deze bedrijfstypen worden tot nu toe ook niet meegenomen in nalevingsonderzoeken van het ministerie. Onduidelijk is daarom hoe de leeftijdsgrens hier wordt nageleefd. Het zou het toezicht ten goede komen als deze online/offline bedrijven zich eenmalig melden als ze er voor kiezen om zwak alcoholische drank te verkopen. Dit kan een laagdrempelige, kosteloze, eenmalige online melding zijn. Dit is te vergelijken met de wettelijke registratieverplichting voor iedereen die actief is in de productie, de bereiding, de opslag, de handel of het transport van levensmiddelen bij NVWA¹¹.

Nu er meer dan één handhavingdienst is, is het sowieso een goed idee om aan (of los van) de tafel van het preventieakkoord een *“maatschappelijk overleg handhaving alcoholwet”* in te stellen, waar we samen kunnen werken aan een verdere duiding van wettelijke normen.

In het verlengde van dit alles willen we ervoor pleiten om af te schaffen dat een leidinggevende in een slijterij minimaal 21 jaar moet zijn. Het wetsvoorstel maakt het mogelijk om met 16- en 17-jarige mystery-shoppers te kunnen werken bij test aankopen. Ook wordt het mogelijk gemaakt dat 14- en 15-jarige VMBO-leerlingen in het kader van hun horecastage mogen werken in ruimtes waar alcoholhoudende dranken worden geschonken, en mogen daar in dit kader alcohol in hun bezit hebben. Je mag als 18-jarige autorijden, stemmen, leningen afsluiten, alcohol drinken en je bent voor de wet meerderjarig. Verander in de wet dat een leidinggevende minimaal 18 jaar moet zijn in plaats van 21 jaar. Leidinggeven heeft met capaciteiten en kennis te maken en niet met leeftijd. Het gevolg gaat zijn dat medewerkers in een slijterij, die allemaal ouder dan 18 zijn, nog sneller hun verklaring Sociale Hygiëne zullen gaan halen.

Met vriendelijke groet,

[Vereniging Drankenhandel Nederland \(VDN\)](#)

Eus Peters
Secretaris

¹¹ <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/erkenningen-registraties-en-vergunningen/aanvragen-en-informatie-per-bedrijfstype-product-of-activiteit/levensmiddelen-registratie-en-meer/levensmiddelen-aanvragen-registratie-en-meer>